

Методика

розрахунку компенсації за надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес - перевезення пасажирів міським пасажирським транспортом загального користування у Тернопільській міській територіальній громаді

1. Загальні положення

1.1. Методика визначає механізм обчислення компенсації обґрунтованих витрат за надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес перевезення пасажирів міським пасажирським транспортом загального користування у Тернопільській територіальній громаді за регульованими цінами, в тому числі: автобусами, що працюють у звичайному режимі руху, тролейбусами (далі - ПЗЕІ).

1.2. Методика розроблена відповідно до частини четвертої статті 263, статті 264, пункту(с) додатку XXIII до глави 10 Угоди про асоціацію між Україною, з одної сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Регламенту (ЄС) №1370/2007 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 року «Про громадські послуги з перевезення пасажирів залізницею і автомобільними шляхами», Бюджетного кодексу України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про автомобільний транспорт», частини третьої статті 8, статей 11,12,14, частини третьої статті 17 Закону України «Про міський електричний транспорт», Правил надання населенню послуг з перевезень міським електротранспортом, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року №1735, Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 року №176 та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у відповідній сфері, на виконання рішень Антимонопольного комітету України від 27.12.2018р. №792-р, від 16.07.2019р. №499-р, від 30.04.2020р. №269-р.

1.3. Загальна сума компенсації за надання ПЗЕІ визначається кошторисними призначеннями на відповідний рік за рахунок коштів місцевого бюджету (бюджету територіальної громади).

1.4. Компенсація за надання ПЗЕІ здійснюється на підставі рішень Тернопільської міської ради.

1.5. Компенсації за пільгові перевезення здійснюються відповідно до "Положення про здійснення компенсаційних виплат за пільгові перевезення окремих категорій громадян у міському електричному та автомобільному транспорті загального користування міста Тернополя", затвердженого рішенням виконавчого комітету від 13.06.2018 року №472.

1.6. Компенсація витрат за здійснення спеціальних перевезень здійснюється відповідно до "Механізму компенсації витрат за здійснення спеціальних перевезень",

затвердженого рішенням виконавчого комітету від 29.04.2020 року №343 "Про проведення компенсаційних виплат".

1.7. Оплата наданих транспортних послуг електричним та автомобільним транспортом, здійснюється відповідно до Порядку розрахунку за надані транспортні послуги, згідно з додатком (додається).

II. Розрахунок компенсації за надання ПЗЕІ

2.1. Загальна сума компенсації за надання ПЗЕІ не повинна перевищувати суму, яка необхідна для покриття чистих витрат (чистої фінансової різниці) між понесеними при наданні ПЗЕІ витратами та доходами суб'єкта господарювання від надання ПЗЕІ, з урахуванням рівня прибутку.

2.2. Перевізник забезпечує коректне відображення на окремих рахунках бухгалтерського обліку результатів фінансово-господарської діяльності відповідно до організаційної структури підприємства таким чином, щоб чітко відстежувались:

- витрати та доходи, пов'язані з послугами, які мають загальний економічний інтерес та які підприємство вповноважене надавати, і, з іншого боку, витрати та доходи, пов'язані з кожним іншим окремим товаром або послугою, щодо яких підприємство здійснює діяльність;

- повна інформація щодо методів, відповідно до яких витрати та доходи призначаються за різними видами діяльності. Ці методи мають базуватися на принципах бухгалтерського обліку - обумовленості, об'єктивності, прозорості та послідовності відповідно до міжнародно визнаних методологій бухгалтерського обліку, зокрема калькуляції витрат за видом діяльності, та мають базуватися на даних аудиту та визначатись обліковою політикою підприємства.

2.3. Обчислення чистої фінансової різниці здійснюється за наступним алгоритмом:

- витрати понесені у зв'язку з виконанням зобов'язання з надання громадської послуги, що містяться в договорі про таку послугу,

- за вирахуванням будь-якого доходу, що виникає під час виконання зобов'язань з надання відповідної громадської послуги, в тому числі отримання доходу від реклами чи будь-якої іншої діяльності, яка не пов'язана з наданням відповідної громадської послуги тощо,

- за вирахуванням надходжень від тарифу чи будь-якого іншого доходу, отриманого під час виконання відповідних зобов'язань щодо надання громадських послуг,

- за вирахуванням будь-яких інших компенсаційних виплат з бюджетів (державного, міського та громади), що стосується відповідної громадської послуги,

- враховується прибуток,
- дорівнює чистій фінансовій різниці.

2.4. Витрати та доходи розраховуються відповідно до чинних положень законодавства у сфері бухгалтерського обліку та вимог податкового законодавства.

2.5. При розрахунку компенсації за надання ПЗЕІ можуть бути враховані витрати, понесені перевізником, у зв'язку з наданням ПЗЕІ такі як:

- витрати на оплату праці персоналу;
- відрахування на соціальні заходи;
- електроенергію, паливо-мастильні та інші експлуатаційні матеріали;
- технічне обслуговування, ремонт, придбання рухомого складу, обладнання та устаткування, необхідного для надання ПЗЕІ;
- постійні та інші витрати, передбачені законодавством.

2.6. При укладанні з одним перевізником декількох договорів з надання громадської послуги, загальні витрати розподіляються як між різними договорами з надання громадської послуги та іншими видатками діяльності, так і між різними договорами з надання громадської послуги.

2.7. Для підвищення прозорості та уникнення перехресних субсидій, якщо перевізник поряд із наданням ПЗЕІ займається й іншими видами діяльності, облікові рахунки різних видів діяльності повинні бути відокремлені та відповідати таким умовам:

- облікові рахунки, що відповідають кожному з видів діяльності, повинні бути окремими, а частка відповідних активів і постійних витрат повинна розподілятися відповідно до чинних положень бухгалтерського обліку та податкового законодавства;
- всі змінні витрати, відповідна частка постійних витрат і прибуток, пов'язані з будь-якою іншою діяльністю перевізника, не можуть бути віднесені до ПЗЕІ;
- витрати на надання ПЗЕІ повинні бути врівноважені доходами та виплатами від замовника транспортних послуг, без будь-якої можливості передачі доходу в інший сектор діяльності.

2.8. Розумний прибуток приймається як норма прибутковості капіталу, яка є нормальною для сектору в Україні і яка враховує ризик або відсутність ризику, понесеного суб'єктом господарювання внаслідок надання державної підтримки.

III. Проведення відшкодування компенсації за надання ПЗЕІ

3.1. Сума коштів, що підлягає перерахуванню перевізнику визначається в межах бюджетних асигнувань.

3.2. Суми коштів, що підлягають перерахуванню перевізнику, повинні визначатися на основі звітних даних підприємства (у т.ч. управлінської звітності), а при закінченні бюджетного року - на основі очікуваних даних, з подальшим уточненням відповідно до показників річної звітності.

Відповідальність за повноту та правильність даних несе перевізник.

3.3. Фінансування кошторисних призначень на відшкодування витрат перевізникам здійснюється на підставі поданих ними заявок.

3.4. Відшкодування компенсаційних виплат перевізникам проводиться на їх розрахунковий рахунок при надходженні коштів на зазначену мету.

IV. Заходи щодо уникнення надмірної компенсації

4.1. Компенсація не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та отриманими доходами перевізника при наданні ПЗЕІ з урахуванням доходу, який залишається у підприємства, та рівня прибутку.

4.2. З метою уникнення надмірної компенсації чи недостатньої компенсації під час обчислення фінансового результату від надання ПЗЕІ враховується кількісно виражений фінансовий вплив на діяльність перевізника.

4.3. При здійсненні відшкодування компенсації за надання ПЗЕІ застосовуються заходи контролю у бюджетному процесі відповідно до Бюджетного кодексу України.

4.4. У разі виявлення випадку надання надмірної компенсації її повернення здійснюється в порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

Додаток до Методики
розрахунку компенсації за
надання послуг, що становлять
загальний економічний інтерес -
перевезення пасажирів міським
пасажирським транспортом
загального користування у
Тернопільській міській
територіальній громаді

ПОРЯДОК розрахунку за надані транспортні послуги

1 Загальні положення

1. Визначає механізм здійснення оплати перевізникам компенсаційних виплат за надані послуги з перевезення пасажирів міським пасажирським транспортом, що становлять загальний економічний інтерес - перевезення пасажирів міськими маршрутами автомобільним та електричним транспортом загального користування в місті Тернополі.

2. Розрахунок розміру виплат за надані транспортні послуги

2.1 Розрахунки проводяться згідно Наказу Міністерства транспорту України №65 від 05.02.2001 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті», а також у відповідності до Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту, затвердженою Наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 17.11.2009 р. № 1175.

2.2 Розрахунковим періодом є календарний місяць.

2.3. Облік наданих транспортних послуг на одиницю транспортної роботи та облік суми доходів від перевезення пасажирів (виручка) проводиться на основі даних оператора електронних систем (автоматизованої системи обліку оплати пасажирів). Планові показники транспортних послуг на пасажирські перевезення подаються Перевізником згідно з додатком 2 до даного Порядку.

2.4. Розрахунковий тариф на транспортні послуги - це необхідні (нормативні) розрахункові витрати на надання транспортних послуг з врахуванням розміру планового прибутку не більше 10% від планової собівартості, на одиницю транспортної роботи (таблиця 1).

2.5 Транспортні послуги надаються перевізником згідно з договором про організацію надання транспортних послуг (далі - договір), що укладається між замовником та перевізником за результатами конкурсу.

2.6. Умови та порядок оплати транспортних послуг замовником, а також права, обов'язки та відповідальність замовника і перевізника визначаються законом та договорами про організацію надання послуг з перевезень міським електричним транспортом, договорами на перевезення пасажирів автомобільним транспортом в Тернопільській міській територіальній громаді в звичайному режимі руху, договорами на перевезення пасажирів автомобільним транспортом в Тернопільській міській територіальній громаді в режимі маршрутного таксі.

2.7 Оперативне управління та облік транспортної роботи здійснює перевізник, а контроль обсягу та якості надання транспортних послуг, в тому числі регулярності руху, - замовник на підставі поданих та належним чином завірених даних оператора електронних систем.

2.8. Оплата замовником наданих перевізником транспортних послуг здійснюється шляхом перерахування коштів на розрахунковий рахунок перевізника на підставі оформлених в установленому порядку актів виконаних робіт (додаток1).

2.9. Обсяги транспортної роботи розраховуються для кожного маршруту пасажирських перевезень у машино-кілометрах (км), що відповідає пробігу однієї одиниці рухомого складу з пасажирами на відстань в один кілометр.

2.10 Вартість наданих перевізником транспортних послуг визначається як добуток виконаного обсягу транспортної роботи на затверджений розрахунковий тариф на транспортні послуги (вартість 1 машино-кілометра пасажироперевезень).

2.11. Сума коштів, що підлягає перерахуванню перевізнику за надані транспортні послуги, визначається, згідно пункту 2.3 Методики.

$$\text{Сперерах} = \text{Вит} - (\text{Дох} + \text{Ін} + \text{Кпп}), \text{грн}$$

Сперерах – сума що підлягає перерахунку перевізнику за надані транспортні послуги ПЗЕІ

Вит – витрати понесені в зв'язку з виконанням зобов'язань (вартість наданих перевізником транспортних послуг)

Дох – дохід від продажу усіх видів проїзних квитків – надходження від тарифу (оплата послуг пасажиром);

Ін – інші доходи нараховані за звітний період від надання додаткових послуг, за іншими напрямками господарської діяльності, отримані під час виконання відповідних зобов'язань щодо надання замовленої транспортної послуги, грн., в тому числі дохід від реклами на транспортних засобах;

Кпп – сума компенсаційних виплат бюджетів (державного та місцевого бюджетів) нараховані до оплати за звітний період, що стосується відповідної громадської послуги.

В разі, якщо (Дох + Ін + Кпп) більше/рівне Вит, розрахунки не проводяться, компенсаційні виплати не здійснюються.

Вит – витрати понесені в зв'язку з виконанням зобов'язань, визначаються

$$\text{Вит} = \text{Отрф} * \text{Трозх}, \text{грн.}$$

де:

Отрф – обсяг фактично виконаної транспортної роботи, мкм;

Трозх – розрахунковий тариф, грн./мкм;

Обчислення розрахункового тарифу (*Трозх*) на транспортні послуги, що надаватимуться Перевізником згідно замовлення, а саме - вартість 1 машино-км за формулою

$$Трозх = (ППС + Приб) / Отрп, грн/мкм.$$

де:

ППС - повна планова (нормативно-розрахункова) собівартість замовлених транспортних перевезень грн.;

Приб - плановий прибуток, грн;

Отрп – плановий пробіг згідно паспортів (розкладів руху) маршрутів (плановий обсяг транспортної роботи).

* Показник обсягу фактично виконаної транспортної роботи (*Отрф*) у машино-кілометрах, отримується на підставі даних оператора електронних систем (автоматизованої системи обліку оплати проїзду та GPS-моніторингу) за розрахунковий період і містить показники транспортної роботи Перевізника на маршрутах, враховуючи додаткові замовлення.

З 01 квітня 2023 року сума коштів, що підлягає перерахунку не нараховується при виконанні планового пробігу на маршрутах на звітний період менше ніж на 80 % (береться до розрахунку загальний показник по підприємству)

Відсоток виконання фактично виконаного пробігу на маршрутах не може перевищувати 100% планового пробігу.

Сума коштів що підлягає перерахунку зменшується за неналежне виконання взятих зобов'язань, а саме, при оплаті праці водіїв, в розмірі, що є нижчим ніж передбачений при визначенні розрахункового тарифу на транспортні послуги, зокрема :

- малі автобуси з/п - .24400,00 грн.(з нарахуваннями)
- середні - 24400,00 грн.(з нарахуваннями)
- великі (Газ) та ДП - 24400,00 грн. (з нарахуваннями)
- тролейбуси - 22269,26 грн. (з нарахуваннями)

Сперкор1 – скоригована сума коштів, що підлягає перерахуванню перевізнику за надані транспортні послуги.

$$Сперкор1 = Сперерах * \%Вр$$

Де:

\%Взн - відсоток нарахованої середньої заробітної плати одному водієві до передбаченої заробітної плати водіям в розрахунковому тарифі на транспортні послуги, (корегується частка (%) суми коштів яка підлягає перерахунку, що відповідає частці передбаченої заробітної плати в розрахунку розрахункового тарифу на транспортні послуги) .

Складова частка $Чзп$ (%) заробітної плати водіїв в розрахунку розрахункового тарифу на транспортні послуги становить : малі автобуси – 35,94; середні автобуси – 30,54; великі автобуси (ДП) – 21,99; великі автобуси (газ) – 20,96; тролейбуси - 15,49.

Скорегована $\%Взп$ сума коштів, що підлягає перерахунку перевізнику становитиме:

$$\text{Сперкор}1 = \text{Спеперех} * Чзп\% * \%Взп + \text{Спеперех} * (100\% - Чзп\%)$$

2.12. В разі невиконання планового пробігу, з незалежних від Перевізника причин (стихійне лихо, припинення постачання електроенергії, проведення загальноміських заходів, дорожньо-транспортна пригода (за участю транспортного засобу, який задіяний до перевезень, але не з вини водія маршрутного транспортного засобу), Перевізник подає Оператору відповідний акт про недовиконання запланованого пробігу, з зазначенням причин невиконання планового пробігу на маршруті, згідно з Додатком 3, для подальшого коригування плану рейсів та машино-кілометрів Оператором електронних систем, на основі даних АСООП та GPS-моніторингу.

3 Відносини між Замовником і надавачем транспортних послуг

3.1. Головним розпорядником коштів є управління транспортних мереж та зв'язку Тернопільської міської ради.

3.2. Одержувачем бюджетних коштів є Перевізник, з яким укладено відповідний договір, на перевезення пасажирів на тролейбусних та автобусних маршрутах загального користування у звичайному режимі руху та в режимі маршрутного таксі на території міста Тернопіль.

3.3. Основні критерії до одержувача бюджетних коштів: - надавач послуг з перевезення пасажирів міським громадським пасажирським транспортом загального користування (автомобільним та електричним), з яким укладено відповідні договори на перевезення пасажирів.

3.4. Бюджетні кошти спрямовуються відповідно до Договору на оплату фактично виконаних обсягів перевезень (машино-кілометрів) електричним та автомобільним транспортом загального користування у звичайному режимі руху та в режимі маршрутного таксі.

3.5. У разі невиконання передбаченого Договором обсягу транспортних послуг з вини перевізника замовник сплачує лише фактично виконані обсяги таких послуг.

3.6. Фінансування видатків на оплату фактично виконаних обсягів транспортних послуг здійснюється пропорційно між перевізниками в межах бюджетних асигнувань та сум, які підлягають перерахуванню одержувачу коштів, відповідно до поданих звітів - актів виконаних робіт з надання транспортних послуг та проведених розрахунків.

3.7. Акти виконаних робіт з надання транспортних послуг з перевезень пасажирів та показники транспортних послуг, на підставі даних оператора електронних систем (автоматизованої системи обліку оплати проїзду та GPS-моніторингу), надаються Перевізником Замовнику – Управлінню транспортних мереж та зв'язку Тернопільської міської ради, який є головним розпорядником бюджетних коштів, щомісяця не пізніше 5 числа місяця, що слідує за звітним, згідно з додатком 1 та 2 Порядку.

3.8. Відповідальність за достовірність звітної інформації, сформованої на підставі даних Оператора (автоматизованої системи обліку оплати проїзду та GPS-моніторингу) та поданої Замовнику Перевізником несе Перевізник.

Відповідальність за достовірність інформації поданої Замовнику Оператором несе **Оператор** (обліковуються дані про плановий та фактичний пробіг, виручку, в розрізі перевізників та класів транспорту), які завірені підписом та печаткою Оператора.

3.9. Бюджетні кошти використовуються в межах бюджетних призначень, затверджених рішенням міської ради про бюджет Тернопільської міської територіальної громади на відповідний рік на оплату фактично виконаних обсягів пасажироперевезень електричним та автомобільним транспортом загального користування у звичайному режимі руху та в режимі маршрутного таксі.

Таблиця 1

РОЗРАХУНКОВИЙ ТАРИФ
на транспортні послуги, що надаватимуться

(найменування перевізника)

з перевезень пасажирів _____ у 20__ році
(назва виду міського транспорту)

Найменування показника	Одиниця виміру	Рік
1. Загальна сума фінансування передбачених договором обсягів транспортних послуг	гривень	
у тому числі:		
повна планова (нормативно-розрахункова) собівартість замовленої транспортної роботи*	-“-	
планова рентабельність (прибуток)	-“-	
планова інвестиційна складова	-“-	
2. Обсяг транспортної роботи на маршрутах згідно із замовленням	машино-кілометри пасажироперевезень	
3. Розрахунковий тариф на транспортні послуги (пункт 1/пункт 2)	гривень	

*Розраховується відповідно до нормативно-правових актів

АКТ N _____
виконаних робіт з надання транспортних послуг

(найменування перевізника)
за період з _____ 20__ р. по _____ 20__ р.

_____ 20__ р.
(найменування населених пунктів)

Ми, що нижче підписалися, від особи перевізника _____,
(назва підприємства)

_____ , з однієї сторони, та від особи

(посада) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

замовника _____

(найменування юридичної особи)

(посада)

_____ , з іншої сторони, склали цей акт у тому,

(прізвище, ім'я та по батькові)

що передбачені договором від _____ 20__ р. N _____ роботи з надання транспортних послуг з
пасажирських перевезень _____

(вид міського транспорту)

за період з _____ 20__ р. по _____ 20__ р. виконані згідно із завданням, задовольняють
вимогам замовника і належним чином оформлені.

Найменування показника	Одиниця виміру	План (розрахунок) На звітний місяць	Фактичний показник	Відсоток виконання
1. Загальний обсяг транспортної роботи на маршрутах з пасажирами в розрізі видів та класів транспорту (малі автобуси, середні автобуси, великі автобуси, тролейбуси), всього.	машино-кілометрів пасажироперевезень			
Найменування показника	Одиниця виміру	Фактичний показник		
2. Фактичний обсяг транспортної роботи на маршрутах з пасажирами в розрізі видів та класів	машино-кілометрів пасажироперевезень			

транспорту:				
Малі автобуси				
Середні автобуси				
Великі автобуси ДП				
Великі автобуси Газ				
Тролейбуси				
3. Затверджений розрахунковий тариф на транспортні послуги (розмір покілометрової оплати за один кілометр пасажиро перевезень) на різні види та класи транспорту:	гривень			
Малі автобуси				
Середні автобуси				
Великі автобусами(ДП)				
Великими автобуси (газ)				
тролейбуси				
4. Загальний дохід перевізника від продажу проїзних документів усіх видів на усіх види та класи транспорту, всього (грн.)				
Малі автобуси				
Середні автобуси				
Великі автобусами(ДП)				
Великими автобуси (газ)				
тролейбуси				
5. Чистий дохід перевізника від надання додаткових послуг за іншими напрямками господарської діяльності отриманого під час виконання відповідних зобов'язань щодо				

надання замовленої транспортної послуги, в тому числі дохід від реклами на транспортних засобах, тощо, всього (грн.)				
Малі автобуси				
Середні автобуси				
Великі автобусами(ДП)				
Великими автобуси (газ)				
тролейбуси				
6. Вартість фактично-наданих транспортних послуг (пункт 2 x пункт 3), всього (грн.)				
Малі автобуси				
Середні автобуси				
Великі автобусами(ДП)				
Великими автобуси (газ)				
тролейбуси				
7.Компенсаційні кошти за пільгові перевезення нараховані до виплати за звітний період, всього (грн.)				
Малі автобуси				
Середні автобуси				
Великі автобусами(ДП)				
Великими автобуси (газ)				
тролейбуси				
8. Сума коштів за надані транспортні послуги за мінусом доходів: Сперерах = ((пункт 6) - (пункт 4 + пункт5 + пункт7)), всього				
Малі автобуси				
Середні автобуси				

Великі автобусами(ДП)				
Великими автобуси (газ)				
тролейбуси				
Найменування показника	Одиниця виміру	План	Фактичний показник	%Взп-Відсоток виконання
9. Відсоток нарахованої середньої заробітної плати на одного водія до передбаченої заробітної плати водієві в розрахунковому тарифі на транспортні послуги	Грн.			
10.Підлягає перерахуванню за звітний період Сперкор1= Сперерах*Чзп%*%Взп + Сперерех*(100%-Чзп%), всього (грн.)				
Малі автобуси				
Середні автобуси				
Великі автобусами(ДП)				
Великими автобуси (газ)				
тролейбуси				

Загальна розрахункова сума коштів, яка підлягає перерахуванню перевізнику за надані послуги, становить _____ гривень _____ копійок

Замовник

(підпис)

Перевізник

(підпис)

ДОДАТОК 2

ПЛАНОВІ ПОКАЗНИКИ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ
на пасажирські перевезення _____ на «__»_____ 20__ рік
назва перевізника

Перелік маршрутів	Вид та клас рухомого складу (тролейбус, автобуси великого, середнього та малого класу)	Обсяг транспортної роботи на маршрутах, машино-кілометрів пасажироперевезень (100%)	Вартість 1 машино-км	Обсяг транспортних послуг, грн
1	2	3	4	5

Усього

Перевізник

Підпис . МП

ДОДАТОК 3

Акт

Цей акт «__»_____ 20__ р. про те,
що «__»_____ 20__ р з незалежних від

(найменування перевізника)

Причина _____

Не виконано планового пробігу (км) на таких маршрутах(лініях):

№ _____ (час простою, _____, від _____ до _____)

Акт складено для коректування Оператором невиконаного Перевізником планового пробігу за _____
(період)

(підпис «Перевізника»)

(підпис «Оператора»)

«__»_____ 20__ р.

Міський голова

Сергій НАДАЛ